

Našo družbo sestavljajo posamezniki in skupine z različnimi načini delovanja. Invalidnost je del življenjskega cikla vsake osebe in lahko se pojavi v različnih trenutkih življenja. Na splošno se ljudje soočajo z dogodki, ki povzročajo invalidnost, v družbi, ki ni pripravljena ali ne sprejema različnosti, medtem ko je neodvisno življenje eden najpomembnejših vidikov vseh ljudi.

Opolnomočenje posameznikov, sprejemanje lastnih odločitev in prevzemanje odgovornosti so ključni dejavniki za ustvarjanje neodvisnega življenja. Ključ do vključujoče družbe je sprejemanje in podpora, ki zagotavlja, da so temeljne človekove pravice dostopne vsem. Partnerji projekta Erasmus Plus »Učna skupnost za poklicno izobraževanje in usposabljanje« v obsežni raziskavi podajajo pregled predhodnih pogojev vključujočega izobraževanja v poklicnem izobraževanju in usposabljanju na nacionalni ravni kot rezultat benchmarkinga tveganja in priložnosti za različne nacionalne kontekste. Pregled predpogojev je podprt s smernicami za izvajanje vključujočega izobraževanja za vse z vidika izvajalca poklicnega izobraževanja in usposabljanja.

V tej brošuri so povzeti glavni rezultati raziskave.

Vse evropske države so zavezane k zagotavljanju bolj vključujočih izobraževalnih sistemov. Sistemi vključujočega izobraževanja se obravnavajo kot ključna sestavina širšega prizadevanja bolj socialno vključujočih družb. Trenutno ni mednarodno dogovorjene opredelitve pojma »vključujoče izobraževanje«.

Evropska agencija za izobraževanje oseb s posebnimi potrebami in vključujoče izobraževanje navaja, da je »končna vizija vključujočih izobraževalnih sistemov zagotoviti, da se vsem učencem vseh starosti zagotavljajo pomembne in kakovostne možnosti izobraževanja v svoji lokalni skupnosti, skupaj s svojimi prijatelji in vrstniki« (Evropska agencija, 2017). Takšna vizija zahteva spreminjanje vzgojno-izobraževalne kulture v poučevanju in uveljavljanje podpore učencem. Prav tako zahteva prehod od univerzalnega pristopa v izobraževanju in usposabljanju k bolj osredotočenemu in prilagojenemu pristopu, katerega cilj je namenjen odzivu na individualne potrebe učencev.

Deset partnerjev projekta TVLC si je delilo prepričanje, da morata nacionalna in evropska

izobraževalna politika temeljiti na načelih vključujočega izobraževanja in enakih možnosti, razpoložljivosti in dostopnosti za vse učence.

Menijo, da bi morale institucije poklicnega izobraževanja in usposabljanja zagotavljati programe poklicnega izobraževanja in usposabljanja za vse učence s posebnimi izobraževalnimi potrebami in brez njih. Raziskali so priložnosti in omejitve izvajanja vključujočega poklicnega izobraževanja in usposabljanja za vse učence v njihovih organizacijah in v njihovi državi.

V petih državah projektih partnerjev so pristojnosti pri enotnih ukrepih za spodbujanje izvajanja vključujočega poklicnega izobraževanja in usposabljanja naslednje:

- Imeti koherenten in skladen pravni in finančni okvir, ki omogoča in spodbuja sodelovanje ter izmenjavo strokovnega znanja in izkušenj ter praks med glavnimi ponudniki poklicnega izobraževanja in usposabljanja, specializiranimi ponudniki poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter drugimi ustreznimi zainteresiranimi stranmi, ki prispevajo k bolj vključujočemu sistemu poklicnega usposabljanja.
- Ozaveščanje, motivacija in zaupanje med starši učencev s posebnimi izobraževalnimi potrebami, učenci brez posebnih potreb, vodjami in učitelji izvajalca poklicnega izobraževanja in usposabljanja o možnostih in koristih izvajanja bolj vključujočega sistema poklicnega izobraževanja in usposabljanja.
- Krepitev znanja, veščin in spretnosti učiteljev v poklicnem izobraževanju in usposabljanju učiteljev s posebnimi potrebami v organizaciji ponudnika poklicnega izobraževanja in usposabljanja.
- Zagotavljanje finančnih in človeških virov (specializiranega osebja) za uvajanje ukrepov, ki podpirajo učitelje in učence s posebnimi izobraževalnimi potrebami v njihovem učnem procesu.
- Povečanje prožnosti izvajalca poklicnega izobraževanja in usposabljanja za prilagoditev učnega načrta programov poklicnega izobraževanja in usposabljanja potrebam učenca.

- Razvoj prilagojenih učnih gradiv za učence s posebnimi izobraževalnimi potrebami.
- Izboljšanje dostopnosti prostorov za izobraževanje (stavbe, učilnice in lokacije).

Veliko zahtev za vključujoče izobraževanje v poklicnem izobraževanju in usposabljanju je lahko povezanih z zahtevami sistema kakovosti. Pri izvajanju meril sistema EQUASS lahko zlasti pomaga sistem kakovosti, ki je povezan s točno določenim sektorjem in skladen z okvirom EQAVET na ravni ponudnikov storitev, ki izvajalca poklicnega izobraževanja in usposabljanja usmerja k ustvarjanju bolj vključujočega poklicnega izobraževanja in usposabljanja.